

Uchwała Nr SO-14/0954/243/2021
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 28 kwietnia 2021 r.

w sprawie opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta i Gminy Margonin za 2020 rok
wraz z informacją o stanie mienia jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony Zarządzeniem nr 16/2021 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 kwietnia 2021 r. (ze zm.) w składzie:

Przewodnicząca   Edyta Zastrow
Członkowie: Monika Paczyńska
                                  Marzena Węckowicz

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305) o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta i Gminy Margonin za 2020 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki i objaśnieniami wyraża

opinię pozytywną z uwagą.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Miasta i Gminy Margonin w roku 2020 oraz informacja o stanie mienia Gminy (przedłożone tut. Izbie w dniu 1 kwietnia 2021 r. przez Burmistrza Miasta i Gminy Margonin).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. (po zm.), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2020-2024 (po zm.) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2020 rok.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu i część tabelaryczną.
1. W części opisowej przedstawiono realizację dochodów budżetowych, a w tym: dochodów z podatków i opłat lokalnych, udziałów w podatkach państwowych, dochodów majątkowych, pozostałych dochodów własnych, subwencji ogólnej, dotacji celowych, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także wydatków budżetowych według działów klasyfikacji budżetowej. Wskazano stan zaległości podatkowych oraz czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów, a także przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2020 r.
  2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in.:
    - a) dochody w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej,
    - b) wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej,
    - c) przychody i rozchody budżetu,
    - d) zestawienie zrealizowanych wydatków majątkowych,
    - e) zestawienie dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska,
    - f) zrealizowane dochody z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wraz z zestawieniem wydatków przeznaczonych na realizację gminnego programu profilaktyki za 2020 r.,

- g) zestawienie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie ustawami,
  - h) zestawienie dochodów i wydatków związanych z dotacjami na realizację zadań własnych,
  - i) zestawienie dotacji udzielonych z budżetu Gminy,
  - j) wydatki sołectw w ramach funduszu sołectkiego.
3. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania programów wieloletnich, co spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
4. W części „Zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 dokonane w trakcie roku budżetowego” (str. 55) poinformowano, iż „Plan po stronie wydatków na 01.01.2020 r. wynosił 507.506,78 zł zg. z uchwałą Nr XIV/133/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r. W trakcie okresu objętego sprawozdaniem plan pozostał bez zmian i wynosi na dzień 31.12.2019 r. 507.506,78 zł”. Na sesji w dniu 19 grudnia 2019 r. Rada Miasta i Gminy Margonin podjęła uchwały: Nr XIV/134/2019 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Margonin na lata 2020-2024 oraz Nr XIV/135/2019 w sprawie uchwały budżetowej na rok 2020. Przywołana kwota 507.506,78 zł dotyczy wykazanych w WPF łącznych nakładów finansowych wykazanych w poz. 1.1 „Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych”.
- Skład Orzekający wskazuje, że nie wypełniono obowiązku nałożonego przepisem art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Przepis ten wymaga, aby w sprawozdaniu uwzględnić zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których jest mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, tzn. należy uwzględnić zmiany w planie wszystkich wydatków na realizację ww. programów, nie tylko wieloletnich, ale również jednorocznych, a więc należało odnieść się do zmian w przedmiotowym zakresie wprowadzonych w trakcie roku budżetowego w uchwale budżetowej na 2020 r. Wydatki na programy realizowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych były planowane w uchwale budżetowej na 2020 rok w wysokości 175.584,98 zł. Na koniec roku, w wyniku dokonanych zmian w budżecie, plan wydatków ustalony został w kwocie 242.875,26 zł.
- Wobec stwierdzonej nieprawidłowości Skład Orzekający wnosi uwagę.
5. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2020 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

II.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Miasta i Gminy Margonin za rok 2020 został wykonany z nadwyżką w wysokości 4.325.183,80 zł, ponieważ:
- a) dochody zrealizowano w wysokości 46.788.583,08 zł, co stanowi 97,24 % wielkości planowanej, w tym:
    - dochody bieżące w wysokości 40.062.372,87 zł,
    - dochody majątkowe w wysokości 6.726.210,21 zł;
  - b) wydatki zrealizowano w wysokości 42.463.399,28 zł, co stanowi 93,18 % wielkości planowanej, w tym:
    - wydatki bieżące w wysokości 36.847.736,26 zł,
    - wydatki majątkowe w wysokości 5.615.663,02 zł.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W roku sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody w łącznej wysokości 1.752.241,69 zł w tym: wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 1.237.926,79 zł, przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 120.285,40 zł, przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 231.029,50 zł oraz spłaty udzielonych pożyczek w kwocie 163.000,00 zł (w tym na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – 125.000,00 zł oraz pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych - 38.000,00 zł).
Rozchody zostały zrealizowane w łącznej wysokości 4.265.047,87 zł i dotyczyły: spłaty otrzymanych krajowych kredytów i pożyczek w kwocie 260.047,87 zł, wykupu obligacji komunalnych w kwocie 940.000,00 zł, udzielonych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 65.000,00 zł oraz przelewów na rachunki lokat stanowiące środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 3.000.000,00 zł.
3. Z przedłożonego sprawozdania, jak i ze sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiło 2.474.189,58 zł, stanowiące 5,29 % wykonanych dochodów, w tym zobowiązania z tytułu umowy zaliczanej do tytułu dłużnego w kwocie 91.836,63 zł.
Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wynika, że na koniec roku 2020 zobowiązania niewymagalne wynosiły 1.079.096,70 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.
4. W wyniku analizy przedłożonych sprawozdań Skład Orzekający stwierdził, że w okresie od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 r. dokonano planowanych wydatków przeznaczonych na zapłatę odsetek od dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem (...), pozostałych odsetek, kar i odszkodowań wypłacanych na rzecz osób fizycznych i prawnych oraz odsetek od nieterminowych wpłat podatku od towarów i usług. W przedłożonym sprawozdaniu Burmistrz poinformował o przyczynach poniesienia przedmiotowych wydatków.
5. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem budżetowym Rb-28S za 2020 rok wykazała, że suma wydatków wykonanych i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) w § 4260 przekracza plan wydatków. W opinii Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Burmistrz otrzymał od Rady Miasta i Gminy w uchwale budżetowej oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej.
6. Wpłaty na rzecz izb rolniczych zostały wykonane na poziomie 1,88 % wpływów z podatku rolnego. Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych, Gmina winna odprowadzić na rachunek bankowy właściwej Izby 2% wpływów z podatku rolnego w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego. Z postanowień art. 6a ust. 6 i ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333) wynika, że podatek jest płatny w ratach proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminach do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego.

7. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 104.860,52 zł (rozdziały 85153 i 85154) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu w kwocie 140.635,23 zł (rozdział 75618 § 0480).

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 poz. 2277, z późn. zm.): „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w danym roku budżetowym i w latach poprzednich winny powiększyć planowane wydatki w budżecie następnego roku.

8. Ze sprawozdania wynika, że Gmina w 2020 r. pozyskała środki finansowe z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (dalej RFIL) w wysokości 3.000.000,00 zł (dane wykazane w sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2020” klasyfikacja budżetowa 75816 § 6290 plan i wykonanie). Otrzymane i niewykorzystane w 2020 r. środki z RFIL w wysokości 3.000.000,00 zł zostały wprowadzone do budżetu roku 2021 w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach”. Wskazane zostały konkretne wydatki majątkowe, które zostaną sfinansowane przedmiotowymi środkami.
9. W załączniku nr 2 pn. „Informacja z realizacji wydatków budżetowych za 2020 rok” w dziale 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”, rozdziale 90001 „Gospodarka ściekowa i ochrona wód” w § 2830 „Dotacja celowa na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych” zostały wykazane dotacje dla spółek wodnych na utrzymanie systemów melioracyjnych (str. 48), które należało sklasyfikować w rozdziale 01008 „Melioracje wodne”.

- III. Zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439, z późn. zm.) w przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi zaprezentowano zgodnie z art. 6r ust. 2-2c tej ustawy, przy czym dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z odsetkami, kosztami egzekucyjnymi wykonane zostały w wysokości 1.605.695,78 zł, a wydatki sklasyfikowane w rozdziale 90002 łącznie wynosiły 1.975.597,16 zł. Zatem poniesione wydatki na funkcjonowanie ww. systemu są wyższe od wpływów uzyskanych z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Skład Orzekający wskazuje, iż w myśl przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach system gospodarowania odpadami komunalnymi powinien się samofinansować.

- IV. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził następujące rozbieżności i omyłki pisarskie:
1. W części opisowej sprawozdania z wykonania budżetu na str. 13 wykazano, iż nadpłaty w podatku od środków transportowych wynoszą 812,00 zł, natomiast według sprawozdania Rb-27S wynoszą 811,00 zł. Kwota 812,00 zł stanowi całość nadpłat w rozdziale 75615.
  2. W zał. nr 4 „Informacja z realizacji wydatków majątkowych za 2020 rok” wystąpił błąd pisarski: jako podsumowanie działu 853 wykazano „Dział 900”.
  3. W części tabelarycznej podana została błędna nazwa § 4120, mianowicie jest „Składki na Fundusz Pracy oraz Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych”, a winno być „Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy”.
- V. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane mienia w roku 2020.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Edyta Zastrow

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.